

13. 5. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K problematice popření otcovství dle nového občanského zákoníku

Dle základní zásady z dob římského práva: (Mater semper certa est pater semper incertus est) je matka vždy jistá, zatímco otec je vždy nejistý. Tato zásada umožňuje potenciálnímu otci dítěte, který má pochybnosti o tom, zda je skutečným rodičem dítěte, se otcovství vzdát. Není to však tak jednoduché, jak se na první pohled může zdát.

Podle úpravy před rekodifikací soukromého práva, tedy dle zákona č. [94/1963](#) Sb., zákon o rodině, konkrétně dle ustanovení § 57 odst. 1: „manžel může do šesti měsíců ode dne, kdy mu vzniknou důvodné pochybnosti o tom, že je otcem dítěte, popřít u soudu otcovství. Nejpozději však může popřít otcovství do tří let od narození dítěte.“[1] Dosavadní popěrná lhůta byla kritizována i Ústavním soudem.[2]

Stávající úprava nového občanského zákoníku v sobě zahrnuje i bývalý zákon o rodině. Dle ustanovení § 785 odst. 1 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník se tato lhůta pro popření otcovství prodlužuje až o tři roky. Domnělý otec má tedy možnost podat k soudu návrh o popření otcovství až do 6 let dítěte.[3]

Pokud by tuto lhůtu nestihl, existují ještě další možnosti, které zákon nabízí. Kupříkladu otec může jednat i po uplynutí této lhůty. K této problematice se vztahuje také ustanovení §792 zákona č. [89/2012](#) Sb. Dle dřívější úpravy rodinného práva mohl za domnělého otce po uplynutí šestileté lhůty podat návrh na popření otcovství i státní zástupce. Tímto oprávněním však nebyl vybaven každý státní zástupce, ale pouze nejvyšší.[4] Hlavní změnou je fakt, že nejvyšší státní zástupce již není oprávněn zasahovat, kdežto tato pravomoc je přiznána přímo soudu, který bude o této věci rozhodovat. Mám za to, že novější úprava lépe reflektuje skutečnou praxi.

Nově je vymezen také okruh účastníků řízení. Účastníky řízení jsou navrhovatel a dále ten, kterého zákon za účastníka označuje. Za účastníky jsou tedy považováni: žena, která dítě porodila, dítě a muž, který o sobě tvrdí nebo o němž je tvrzeno, že je otcem dítěte (domnělý otec) nebo jehož otcovství má být popřeno. Tímto je odstraněna nedostatečnost staré úpravy zákona o rodině, kdy dítě nebylo zaručeně v postavení účastníka řízení.[5]

Podle mého názoru je nutné přihlížet také k duševnímu vývoji dítěte. Myslím si, že šest let[6] je hraniční věk pro popření otcovství. Dítě už je s domnělým otcem natolik sžito, že při vyšším věku např. od 7 do 12 let by mohly hrozit psychické poruchy a narušit tak zdravý duševní vývoj jedince. Malé tříleté dítě si není natolik vědomo situace, kdežto šestileté dítě si už samo dokáže vytvořit názor na situaci a může se ocitnout ve zmatečném stavu.

Mgr. Kamila Peterková

-
- [1] § 57 odst. 1 zákona č. [9/1963](#) Sb., zákon o rodině, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 20. 3. 2015].
- [2] Nový občanský zákoník - muži budou mít více času na popřené otcovství. rozhlas.cz[online]. 2013 [cit. 20. 3. 2015].
- [3] § 785 odst. 1 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 20. 3. 2015].
- [4] Popření otcovství. Občanský zákoník. wiki.idnes.cz[online]. 2013 [cit. 20. 3. 2015].
- [5] HRUŠÁKOVÁ, Milana. Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975), 1. Vydání. V Praze: C.H. Beck,2014, s. 572 – 579.
- [6] Lhůta je stanovena dle ESLP, například ve Francii činí lhůta pro popření otcovství až 10 let.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - náleží Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)